

Số : ~~682~~/KH-SNN-TL

Trà Vinh, ngày 25 tháng 11 năm 2016

KẾ HOẠCH

Phòng, chống thiếu nước do hạn hán, xâm nhập mặn, đảm bảo nguồn nước phục vụ sản xuất vụ Đông Xuân 2016-2017, vụ Hè Thu năm 2017 và dân sinh trên địa bàn tỉnh Trà Vinh

Thực hiện sự chỉ đạo của Ủy ban nhân dân tỉnh Trà Vinh về công tác phòng, chống thiếu nước do hạn hán, xâm nhập mặn năm 2017 trên địa bàn tỉnh;

Trên cơ sở nhận định tình hình nguồn nước, hạn mặn năm 2017 của Viện Khoa học Thủy lợi Việt Nam, Đài Khí tượng Thủy văn khu vực Nam Bộ.

Sở Nông nghiệp và PTNT xây dựng Kế hoạch Phòng, chống thiếu nước do hạn hán, xâm nhập mặn, đảm bảo nguồn nước phục vụ sản xuất vụ Đông Xuân 2016-2017, vụ Hè Thu năm 2017 và dân sinh trên địa bàn tỉnh Trà Vinh cụ thể như sau:

I. MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Mục đích:

Tập trung huy động mọi nguồn lực để thực hiện có hiệu quả công tác phòng, chống thiếu nước do hạn hán, xâm nhập mặn đảm bảo thực hiện tốt việc ngăn mặn, trữ ngọt phục vụ nhu cầu sản xuất, sinh hoạt của người dân, hạn chế đến mức thấp nhất thiệt hại do hạn hán, xâm nhập mặn gây ra.

- Đảm bảo nguồn nước sinh hoạt của 12.210 hộ dân nông thôn thường xuyên bị ảnh hưởng hạn hán và nhiễm mặn (gồm xã Long Đức – Tp Trà Vinh; các xã cánh B thuộc huyện Càng Long; Nguyệt Hóa và một phần xã Hưng Mỹ- huyện Châu Thành).

- Đảm bảo nguồn nước cung cấp cho diện tích lúa vụ Đông - Xuân 2016-2017 (khoảng 18.670ha) và Hè Thu 2017 (khoảng 25.940ha) rải rác các khu vực trên địa bàn tỉnh, nhất là các huyện như: huyện Duyên Hải, Cầu Ngang, Trà Cú, Châu Thành, TP Trà Vinh.

2. Yêu cầu:

- Phải quán triệt cho cán bộ, Đảng viên của ngành và các tầng lớp nhân dân thực hiện nghiêm túc kế hoạch Phòng, chống thiếu nước do hạn hán, xâm nhập mặn, đảm bảo nguồn nước phục vụ sản xuất vụ Đông Xuân 2016-2017, vụ Hè Thu năm 2017 và dân sinh trên địa bàn tỉnh Trà Vinh.

- Theo dõi diễn biến nguồn nước, xâm nhập mặn, thông tin nhanh chóng, kịp thời cho địa phương và người dân bị ảnh hưởng để có kế hoạch trữ nước ngọt đảm bảo nước tưới phục vụ cho sản xuất nông nghiệp và sinh hoạt cho bà con nông dân trong vùng.

- Sửa chữa các cửa cống đầu mối ở vùng bị nhiễm mặn để chủ động đóng cống ngăn mặn; nạo vét kênh mương nội đồng để trữ nước.

II. NỘI DUNG KẾ HOẠCH

1. Nhận định tình hình thiếu nước, hạn hán, xâm nhập mặn mùa khô năm 2016-2017

Theo các số liệu theo dõi, quan trắc của Đài Khí tượng Thủy văn khu vực Nam Bộ, đầu mùa mưa lũ năm 2016 đến nay, mực nước các trạm trên dòng chính sông Mê Kông luôn ở mức thấp hơn so với trung bình nhiều năm (TBNN) 1,0-4,0m. Mùa khô năm 2017, tổng lượng dòng chảy sông Mê Kông về khu vực Đồng bằng sông Cửu Long tiếp tục thiếu hụt so với TBNN từ 15-35%, khả năng tương đương mùa khô năm 2014-2015 và cao hơn năm 2015-2016, nhiệt độ trung bình từ tháng 12/2016 đến tháng 3/2017 tại Nam bộ ở mức xấp xỉ so với trung bình nhiều năm và dao động từ -0,5 đến 0,5⁰C. Do đó mùa khô năm 2017 ít khốc liệt hơn năm 2016, nhiều khả năng kết thúc muộn hơn TBNN.

Dự báo do mực nước cao nhất năm khu vực đầu nguồn sông Cửu Long có khả năng ở mức khá thấp nên tình hình xâm nhập mặn mùa khô năm 2016-2017 sẽ diễn biến phức tạp, tùy thuộc vào vận hành các hồ chứa trên khu vực thượng nguồn sông Mê Kông.

Xâm nhập mặn năm 2016 sẽ muộn hơn cùng kỳ năm 2015, độ mặn cao nhất mùa khô 2017 vùng hạ lưu sông Cửu Long có khả năng xuất hiện trong khoảng tháng 2-3/2017.

Do đó, việc chuẩn bị sẵn sàng các phương án phòng chống, ứng phó với tình hình thiếu nước, hạn hán, xâm nhập mặn trong năm 2017 và những năm tiếp theo là hết sức cần thiết.

2. Nhiệm vụ và giải pháp.

Để đảm bảo cung cấp nước phục vụ sản xuất cho 60.000ha diện tích sản xuất lúa vụ Đông Xuân năm 2016-2017 và đầu vụ Hè Thu năm 2017 Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đề nghị các ngành có liên quan và địa phương triển khai thực hiện đồng bộ các toàn diện các nhiệm vụ và giải pháp sau:

- Quản lý chặt chẽ nguồn nước, chống rò rỉ, thất thoát, trong giai đoạn hạn mặn diễn biến gay gắt cần ưu tiên nước cho sinh hoạt, nước uống cho gia súc, tưới cho cây trồng lâu năm có giá trị kinh tế cao...

- Triển khai nhanh các công trình thủy lợi, trạm quan trắc độ mặn và mực nước, đã được bố trí vốn, đôn đốc các địa phương tích cực nạo vét hệ thống thủy lợi nội đồng năm 2017 theo đúng kế hoạch và tiến độ để đưa vào khai thác, sử dụng nhằm tăng cường khả năng dự đoán, dự báo diễn biến nguồn nước, khả năng trữ nước ngọt phục vụ tốt cho công tác phòng chống hạn, mặn, bảo vệ sản xuất.

- Phối hợp với các địa phương đề xuất các danh mục công trình trọng tâm, trọng điểm đưa vào kế hoạch nạo vét để đáp ứng yêu cầu cho sản xuất. Đồng thời tập trung thực hiện một số nhiệm vụ, giải pháp cụ thể như sau:

2.1. Chi cục Thủy lợi:

- Phối hợp với Đài Khí tượng Thủy văn tỉnh, Công ty TNHH một thành viên Quản lý khai thác công trình thủy lợi tỉnh theo dõi chặt chẽ tình hình khí tượng thủy văn và diễn biến hạn, mặn; cập nhật thông tin dự báo từ các cơ quan chuyên môn, khảo sát, đánh giá tình hình xâm nhập mặn trên các tuyến kênh rạch chính để kịp thời thông báo cho các ngành, địa phương và Nhân dân biết nhằm chủ động trong sinh hoạt và sản xuất.

- Kiểm tra, đôn đốc các địa phương tích cực nạo vét hệ thống thủy lợi nội đồng năm 2017 theo đúng kế hoạch và tiến độ.

- Phối hợp với các ban, ngành đoàn thể tỉnh và các tổ chức phi chính phủ tài trợ (nếu có) tổ chức tuyên truyền công tác phòng chống, ứng phó hạn hán, xâm

nhập mặn vụ Đông Xuân năm 2016 - 2017 và vụ Hè Thu năm 2017; Nâng cao ý thức trách nhiệm của người dân trong việc bảo vệ công trình thủy lợi và sử dụng nước tiết kiệm.

- Theo dõi kiểm tra, tổng hợp tình hình thực hiện và báo cáo về Sở Nông nghiệp và PTNT theo định kỳ hàng tháng, kết quả thực hiện công tác phòng chống hạn hán, xâm nhập mặn năm 2017.

2.2 Công ty TNHH MTV Quản lý khai thác công trình thủy lợi tỉnh

- Phối hợp các địa phương, xây dựng kế hoạch vận hành các công đầu mối trên địa bàn phục vụ sản xuất vụ lúa Đông Xuân 2016-2017 và Hè Thu năm 2017 trình Sở Nông nghiệp và PTNT phê duyệt.

- Tăng cường công tác quan trắc nguồn nước trên các kênh rạch chính, tại vị các công đầu mối và trong nội đồng, tiến hành đóng triệt để các công đầu mối khi độ mặn >1 ‰, đồng thời tranh thủ mở cửa lấy nước phòng chống khô, hạn khi độ mặn giảm <1 ‰. Tổ chức vận hành hợp lý các công đầu mối đến nội đồng theo hướng tích ngọt dần các công ở vùng từ hạ nguồn dần lên phía thượng nguồn (mặn đến đâu đóng công ngăn mặn tích ngọt đến đó); đảm bảo mực nước ngọt đê trong nội đồng phải đạt cao trình $\geq +0.5\text{m}$, trữ nước ngọt để đảm bảo nguồn nước tưới phục vụ cho sản xuất hợp lý tiết kiệm theo yêu cầu thực tế tại từng thời điểm, từng khu vực.

- Phối hợp với địa phương huy động lực lượng giải tỏa các vật cản trên kênh rạch, đảm bảo dòng chảy thông thoáng, đủ điều kiện dẫn nước tưới từ công trình đến hệ thống kênh dẫn.

- Tập trung triển khai thực hiện tốt công tác duy tu, sửa chữa, nâng cấp thường xuyên công trình thủy lợi năm 2016, 2017 để đảm bảo quá trình vận hành không xảy ra sự cố, hạn chế tối đa tình trạng rò rỉ xâm nhập mặn và thất thoát nước.

- Kiểm tra, đôn đốc việc triển khai phương án ngăn mặn, giữ ngọt tại các địa phương, tổng hợp các đề nghị của địa phương và báo cáo đề xuất về Sở Nông nghiệp và PTNT giải quyết.

2.3. Phòng Quản lý xây dựng công trình; Ban Quản lý Dự án Thủy lợi, Dân dụng, Trạm trại, Bến cảng.

- Đẩy nhanh tiến độ thi công các công trình thủy lợi, 02 trạm quan trắc độ mặn và mực nước từ nguồn vốn thủy lợi phí cấp bù, phòng chống, hạn, mặn năm 2016 để sớm đưa vào vận hành, khai thác phục vụ ngăn mặn, trữ ngọt.

- Tổng hợp đề xuất các danh mục công trình trọng tâm, trọng điểm các địa phương đưa vào kế hoạch nạo vét khi có vốn bố trí.

2.4. Các lĩnh vực: Trồng trọt; Chăn nuôi Thú y; Thủy sản

* Chi cục Trồng trọt và Bảo vệ thực vật, Trung tâm Khuyến nông tập trung thực hiện:

a) Lĩnh vực trồng trọt

- Tổ chức các lớp tập huấn theo kế hoạch của các đơn vị, lồng ghép công tác tuyên truyền vận động nhân dân xuống giống theo đúng lịch thời vụ của Sở Nông nghiệp và PTNT đã ban hành; những vùng thường xuyên bị nhiễm mặn hàng năm bố trí lịch thời vụ Đông Xuân sớm để tránh bị nhiễm mặn vào cuối vụ; khuyến khích xuống giống đồng loạt dứt điểm từng cánh đồng, đối với những vùng đảm bảo nguồn nước ngọt, những vùng không đảm bảo nguồn nước thì khuyến khích bà con nông dân chuyển đổi cơ cấu cây trồng.

- Tăng cường chủ động công tác dự tính - dự báo, giám sát dịch hại, phối hợp chặt chẽ với cơ quan thông tin đại chúng tại địa phương thường xuyên thông tin, phổ biến để nông dân biết khả năng bộc phát sâu bệnh, có biện pháp phòng trừ kịp thời; Khuyến cáo nông dân trữ nước ngọt trong nương vườn để tưới; Cần kiểm tra độ mặn khi lấy nước vào ruộng, tưới cho cây trồng để hạn chế thiệt hại xảy ra; Khi mặn xâm nhập vượt > 2‰ không nên sử dụng nước bơm tát cho ruộng lúa tưới cho cây trồng, dùng cỏ, lục bình... tủ gốc nhằm hạn chế bốc thoát nước đối với cây ăn trái.

- Tăng cường công tác bón phân, hướng dẫn nông dân sử dụng những sản phẩm sinh học, hữu cơ nhằm gia tăng khả năng chịu hạn của cây trồng lâu năm có giá trị kinh tế cao.

- Cơ cấu giống: Khuyến khích nông dân ưu tiên sử dụng các giống lúa ngắn ngày, giống xác nhận, giống có khả năng chịu hạn, mặn và phèn thích nghi với nhiều vùng đất tại tỉnh Trà Vinh như OM 4900, OM 6979, OM 6162, OM 5451, IR 50404, ML 202.

- Ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật: khuyến cáo nông dân ứng dụng các tiến bộ khoa học kỹ thuật như giải pháp “3 giảm 3 tăng”, “1 phải, 5 giảm” nhằm giảm giá thành, bảo đảm chất lượng, an toàn sản phẩm lúa gạo, sản xuất bền vững và bảo vệ môi trường.

b) Lĩnh vực thủy sản

* **Chi cục Thủy sản** tập trung thực hiện:

- Đề xuất, tham mưu Sở chuyển đổi cơ cấu kinh tế đối với những vùng trồng lúa có thời gian bị nhiễm mặn kéo dài chuyển sang nuôi thủy sản nước lợ cho phù hợp.

- Điều chỉnh lịch thời vụ nuôi và từng bước thay đổi kỹ thuật canh tác trên một số vùng dễ bị ảnh hưởng xâm nhập mặn của một số đối tượng thủy sản như cá lóc, cá tra, tôm càng xanh,...

- Tiếp tục theo dõi cập nhật các thông báo khí tượng thủy văn, độ mặn và thu mẫu quan trắc môi trường, có khuyến cáo, thông báo kịp thời đến người nuôi. Đồng thời theo dõi tình hình diễn biến dịch bệnh trong khu vực để bố trí thời gian thả giống nuôi phù hợp cho từng đối tượng nuôi.

- Tập trung theo dõi, giám sát các vùng nuôi các loại giống cá nhạy cảm với ảnh hưởng mặn như cá lóc, cá tra trên địa bàn hai huyện Trà Cú và Tiểu Cần, tăng cường công tác tuyên truyền, khuyến cáo người dân, thường xuyên theo dõi kết quả quan trắc môi trường nước và chủ động giám sát xâm nhập mặn để lấy nước, trữ nước vào những thời gian độ mặn ở mức cho phép; thả nuôi đúng lịch thời vụ của tỉnh.

- Phối hợp với địa phương trong công tác theo dõi diễn biến thời tiết, tình hình xâm nhập mặn từ nguồn nước trên các tuyến sông chính, kênh rạch tự nhiên, đối với các vùng tiếp giáp giữa ranh mặn và ngọt, các vùng mà hệ thống thủy lợi chưa khép kín có thể ảnh hưởng đến hoạt động nuôi thủy sản.

c) Chăn nuôi thú y

* **Chi cục Thú y** tập trung thực hiện:

Tăng cường công tác tuyên truyền về các biện pháp dự trữ nước ngọt như đắp đập tạm ngăn mặn cục bộ, chứa nước ngọt trong nương vườn,... để phục vụ trong chăn nuôi như: ăn uống, vệ sinh chuồng trại, cơ thể vật nuôi hoặc tưới cây làm thức ăn cho gia súc; dự trữ thức ăn như rơm, cỏ khô; các loại thức ăn tinh: bắp, tấm, cám...; không

cho gia súc, gia cầm uống nước mặn, nước bẩn; Không chặn thả trâu, bò, dê vào các thời điểm nắng nóng; không thả vịt ra kênh rạch, ao hồ.

- Vệ sinh chuồng trại sạch sẽ, thoáng mát hoặc có thể làm mát bằng hệ thống quạt, phun sương. Định kỳ thực hiện việc tiêu độc, sát trùng chuồng trại.

- Tổ chức tiêm phòng đầy đủ các loại vaccine phòng bệnh truyền nhiễm nguy hiểm trên các loại vật nuôi như: bệnh Dịch tả, Tai xanh, Lở mồm long móng đối với heo; bệnh Lở mồm long móng, Tụ huyết trùng đối với trâu bò; bệnh Cúm gia cầm để tăng cường khả năng miễn dịch.

2.5. Lĩnh vực dân sinh:

Trung tâm Nước sạch và Vệ sinh Môi trường nông thôn tập trung thực hiện:

- Rà soát, kiểm tra các điểm cấp nước tập trung đã được xây dựng năm 2016, đảm bảo hoạt động cấp nước cho người dân ở nơi chưa có nguồn nước máy để người dân có nước ngọt sinh hoạt trong mùa hạn mặn 2017.

- Đẩy nhanh tiến độ thi công mở mạng các hệ thống cấp nước, tiến độ lắp đặt đồng hồ nước để kịp thời phục vụ nhân dân trong mùa khô 2017.

- Tăng cường mở rộng tuyến ống đối với những Nhà máy nước còn công suất hoạt động; đối với các Nhà máy nước quá tải cần có biện pháp cấp nước luân phiên để đảm bảo nguồn nước ngọt phục vụ sinh hoạt cho người dân.

- Phối hợp với Công ty TNHH MTV Cấp thoát nước Trà Vinh để có phương án đầu nối với nguồn nước của Công ty khi cần thiết đảm bảo kịp thời cung cấp nước cho người dân trong trường hợp tình hình xâm nhập mặn diễn biến gay gắt, ảnh hưởng đến nguồn nước thô tại các nhà máy nước nông thôn.

- Phối hợp với Công ty TNHH MTV Quản lý khai thác công trình thủy lợi trong việc theo dõi, kiểm tra nguồn nước trên các sông rạch để bơm trữ tại các trạm cấp nước mặt trên địa bàn tỉnh; tuyên truyền vận động người dân sử dụng nước tiết kiệm trong mùa khô.

2.6. Chi cục Kiểm lâm và các Ban Quản lý rừng.

Kiên toàn và tăng cường hoạt động của Thường trực Ban Chỉ huy phòng cháy, chữa cháy rừng và chống chặt phá rừng. Xây dựng kế hoạch phòng cháy, chữa cháy rừng và trồng rừng; Kiểm tra các trang thiết bị phòng chống cháy rừng, củng cố lực lượng, tăng cường dự báo cháy rừng và đảm bảo sẵn sàng thực hiện phương châm “4 tại chỗ” trong công tác phòng chống cháy rừng.

2.7. Ủy ban nhân dân các huyện, thành phố, thị xã

- Huy động mọi nguồn lực, phương tiện nạo vét, khơi thông dòng chảy các hệ thống kênh nội đồng (cấp 3); chuẩn bị các phương tiện bơm tác chống hạn; chủ động lấy nước bơm chuyên từ các tuyến kênh cấp 2 bơm vào kênh cấp 3 sau đó bơm tạt vào mặt ruộng.

- Triển khai theo dõi hạn hán và xâm nhập mặn từng khu vực trên địa bàn để có biện pháp chủ động phòng, chống có hiệu quả.

- Kiểm tra hệ thống các đập, bờ bao ngăn mặn, nếu chưa đảm bảo phải tổ chức gia cố, bồi đắp kịp thời. Tập trung triển khai đồng bộ kế hoạch nạo vét kênh, mương nội đồng tạo nguồn đảm bảo cho yêu cầu bảo vệ và phục vụ sản xuất. Đẩy mạnh tiến độ thi công các công trình nạo vét kênh mương để tạo nguồn dự trữ nước, vận động nhân dân tu sửa bờ bao, cống bọng, nạo vét kênh mương nội đồng, chủ động ngăn mặn, giữ ngọt cho sản xuất, kiểm tra độ mặn trước khi bơm tưới.

- Kiên quyết chỉ đạo sản xuất theo đúng lịch thời vụ, không để người dân sản xuất ở những vùng có nguy cơ thiếu nước, có khả năng bị ảnh hưởng xâm nhập mặn và ngoài vùng quy hoạch.

- Tăng cường công tác tuyên truyền, vận động nhân dân chuyển đổi cơ cấu cây trồng, vật nuôi đối với những vùng có nguy cơ thiếu nước ngọt; phối hợp với các Ban, ngành, Đoàn thể tổ chức hướng dẫn nông dân về các biện pháp, kỹ thuật chăm sóc cây trồng, vật nuôi... trong điều kiện thời tiết không thuận lợi và các biện pháp trữ nước hiệu quả.

- Chỉ đạo Đài Truyền thanh của địa phương: Xây dựng các chuyên mục tuyên truyền, vận động, nhằm nâng cao tính chủ động, tích cực của người dân trong việc trữ nước ngọt phục vụ nhu cầu nước sinh hoạt và chăn nuôi; giúp người dân ý thức được việc thiếu nước ngọt trong mùa khô hạn, mặn xâm nhập xảy ra nhân dân phải có trách nhiệm cộng đồng tích cực trữ nguồn nước theo yêu cầu của hộ gia đình. Đồng thời, thường xuyên thông tin về diễn biến tình hình hạn, xâm nhập mặn để người dân biết.

- Kịp thời thống kê, báo cáo tình hình thiệt hại do hạn, mặn theo Thông tư liên tịch số 43/2015/TTLT-BNNPTNT-BKHĐT ngày 23 tháng 11 năm 2015 của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Bộ Kế hoạch và Đầu tư về việc hướng dẫn thống kê, đánh giá thiệt hại do thiên tai gây ra; Tổ chức thẩm định, đánh giá mức độ thiệt hại do hạn hán, xâm nhập mặn theo các quy định hiện hành.

III. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Sở Nông nghiệp và PTNT:

- Chủ trì tập trung chỉ đạo các Phòng, ban đơn vị trực thuộc thực hiện tốt, kịp thời các nội dung được phân công theo Phòng, chống thiếu nước do hạn hán, xâm nhập mặn, đảm bảo nguồn nước phục vụ sản xuất vụ Đông Xuân 2016-2017, vụ Hè Thu năm 2017 và dân sinh trên địa bàn tỉnh Trà Vinh.

- Tổng hợp nhu cầu, đề xuất của từng địa phương để trình UBND tỉnh xem xét đề nghị Bộ Tài chính, Bộ Nông nghiệp & PTNT trình Chính phủ tiếp tục hỗ trợ kinh phí chống hạn mặn giúp các đơn vị, địa phương có điều kiện triển khai tiếp các giải pháp phòng, chống hạn hán và xâm nhập mặn, bảo vệ sản xuất có hiệu quả.

2. Ủy ban nhân dân các huyện, thị xã, thành phố:

- Chỉ đạo Phòng Nông nghiệp và PTNT, Phòng Kinh tế tập trung triển khai các nhiệm vụ và giải pháp theo nội dung kế hoạch.

- Phối hợp với Sở Nông nghiệp và PTNT đề xuất các khó khăn, vướng mắc trong quá trình thực hiện kế hoạch để tổng hợp báo cáo UBND tỉnh xem xét, chỉ đạo./.

Nơi nhận:

- Bộ nông nghiệp & PTNT (để b/c);
- UBND tỉnh (để b/c);
- GD & các Phó GD Sở;
- Đài Phát thanh và Truyền hình (để tuyên truyền);
- Báo Trà Vinh (để tuyên truyền);
- UBND các huyện, thành phố, TX;
- Cty TNHH MTV QLKTCTTL tỉnh;
- Các đơn vị trực thuộc Sở;
- Lưu: VT.

GIÁM ĐỐC

Trần Trung Hiền